Motion

1984/85:437

Ulla Tillander

Statsbidraget till svensk undervisning i utlandet

I förordningen (1978:591 senast ändrad 1984:763) om statsbidrag till svensk undervisning i utlandet stadgas följande:

29 §. Vid bestämmande av det antal tjänster som lärare som vid tillämpningen av 24–27 §§ får finnas vid utlandsskola räknas endast de elever för vilka gäller att åtminstone en av föräldrarna är svensk medborgare och att åtminstone en av dem vistas i utlandet på grund av

1. tjänstgöring vid svensk myndighet eller organisation,
2. tjänstgöring vid internationell organisation,
3. tjänstgöring vid företag med nära anknytning till Sverige,
4. studier eller forskning för vilka studiemedel, stipendier eller lön utgår,
5. kulturarbete på vilket vederbörandes huvudsakliga försörjning beror eller
6. verksamhet i utlandet som i övrigt bedöms väsentlig för det svenska samhället.

Om synnerliga skäl föreligger med hänsyn till sociala förhållanden får vid bestämmandet av antalet tjänster enligt första stycket räknas även annan elev än som sägs där.

Även om uppräkningen kan förefalla vara heltäckande så visar erfarenheten att det finns svenska barn som faller utanför i den meningen att de inte har möjlighet att gå i svensk skola. Orsaken är att föräldrarna inte kan uppfylla de ekonomiska krav som ställs, nämligen erläggandet utav terminsavgift. I egenskap av ordförande för Svenska kyrkan i utlandet (SKUT) har jag personligen stött på problem som dessa barn har. Som exempel kan nämnas en svensk pojke som skulle ha gått i årskurs 7. Hans föräldrar var utflyttade från Sverige och kunde inte längre av olika orsaker betala skolavgiften. I spansk skola kunde pojken inte heller gå på grund av språksvårigheter.

Rent formellt fanns det ingen lösning på problemet. Pojken skulle falla utanför skolsystemet och risken var uppenbar att han skulle gå miste om undervisningen.

Dess bättre fanns det i den akuta situationen en praktisk lösning, låt vara provisorisk, men det är otillfredsställande att det saknas stöd i lagen som ger rutiner för hur fall liknande det ovan relaterade skall hanteras.

Förordningen om rätten att gå i svensk skola utomlands är inte främmande för att ta hänsyn till sociala förhållanden om synnerliga skäl föreligger, vilket framgår av 29 §. Detta gäller emellertid endast vid beräkningen av underlaget för antalet lärartjänster. En brist är att man förbiser att det kan finnas elever vilkas föräldrar inte kan betala den årliga avgiften. Därför borde det finnas en ekonomisk resurs som ställdes till utlandsskolornas förfogande för

att användas i ett socialt nödläge liknande det ovan relaterade.

Det är frågan om små belopp när det gäller att täcka den brist som här finns men utan dessa små belopp upplevs bristen som stor.

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om förändring av förordningen om statsbidrag till svensk undervisning i utlandet.

Stockholm den 15 januari 1985

ULLA TILLANDER (c)